

POSTANOWIENIE Z DNIA 12 WRZEŚNIA 2000 R.

(WKN 25/2000)

Art. 126 § 1 k.p.k. nie może mieć zastosowania do prokuratora, który z własnej winy lub z winy personelu prokuratury nie złoży we właściwym terminie środka odwoławczego tak, jak z tego powodu uprzednio nie mógł mieć zastosowania do prokuratora art. 111 § 1 k.p.k. z 1969 r. (por. uchwałę SN z dnia 19 grudnia 1973 r., VI KZP 44/73 – OSNKW 1974 r., z. 4, poz. 59).

Przewodniczący : Sędzia SN ppłk J. Dołhy

Prokurator Naczelnej Prokuratury Wojskowej : ppłk Jan Żak

Sąd Najwyższy w sprawie :

1) Dariusza Z., skazanego prawomocnym wyrokiem Wojskowego Sądu Garnizonowego w B. z dnia 8 lutego 2000 r., zmienionego wyrokiem Wojskowego Sądu Okręgowego w P. z dnia 17 maja 2000 r., za popełnienie przestępstw określonych w art. 267 d.k.k. oraz art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 275 § 1 k.k. w zb. z art. 272 k.k. w zw. z art. 12 k.k.,

2) Jarosława Cz., skazanego wyrokiem jak wyżej, za popełnienie przestępstwa określonego w art. 272 k.k. w zb. z art. 275 § 1 k.k. w zb. z art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k.,

po rozpoznaniu w dniu 12 września 2000 r. z urzędu kwestii zasadności przyjęcia kasacji wniesionej przez prokuratora Wojskowej Prokuratury Okręgowej w P. od wyroku Wojskowego Sądu Okręgowego w P. z dnia 17 maja 2000 r., -

na podstawie art. 531 § 1 k.p.k. p o z o s t a w i ł b e z r o z p o z n a n i a przyjętą kasację.

U z a s a d n i e

Prokurator Wojskowej Prokuratury Okręgowej w P. w dniu 17 maja 2000 r. złożył wniosek o doręczenie orzeczenia sądu odwoławczego wraz z uzasadnieniem. Wyrok Wojskowego Sądu Okręgowego w P. z dnia 17 maja 2000 r. wraz z uzasadnieniem doręczony został prokuratorowi w dniu 21 czerwca 2000 r.

W dniu 26 lipca 2000 r. do Wojskowego Sądu Okręgowego w P. wpłynęła kasacja prokuratora Wojskowej Prokuratury Okręgowej w P.

Zarządzeniem z dnia 4 sierpnia 2000 r. Prezes Wojskowego Sądu Okręgowego w P. odmówił przyjęcia kasacji prokuratora, jako wniesionej po terminie określonym w art. 524 § 1 k.p.k.

W dniu 8 sierpnia 2000 r. prokurator złożył wniosek o przywrócenie terminu do złożenia kasacji. W motywach wniosku podniósł, iż niedotrzymanie terminu nastąpiło z przyczyn niezależnych od prokuratora, gdyż było wynikiem błędu pracownicy sekretariatu – mimo, iż przyjęła ona orzeczenie z uzasadnieniem w dniu 21 czerwca 2000 r., zarejestrowała wpłynięcie pisma sądu z datą 26 czerwca 2000 r.

Postanowieniem z dnia 16 sierpnia 2000 r. Wojskowy Sąd Okręgowy w P. przywrócił prokuratorowi termin do złożenia kasacji, uznając, że niedotrzymanie terminu wynikało z przyczyn od prokuratora niezależnych.

Zarządzeniem z dnia 30 sierpnia 2000 r. Prezes Wojskowego Sądu Okręgowego w P. przyjął kasację prokuratora.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje :

Z treści przepisu art. 531 § 1 k.p.k. wynika, że Sąd Najwyższy jest obowiązany („, pozostawia bez rozpoznania ”) do pozostawienia bez rozpoznania kasacji przyjętej przez prezesa sądu odwoławczego, jeżeli kasacja nie odpowiada przepisom wymienionym w art. 530 § 2 k.p.k. lub gdy uzna, że przyjęcie tego środka nastąpiło na skutek niezasadnego przywrócenia terminu.

W świetle tego unormowania Sąd Najwyższy ma obowiązek rozważenia i oceny zasadności przywrócenia terminu do wniesienia kasacji, a w wypadku uznania niezasadności przywrócenia terminu – pozostawia bez rozpoznania przyjętą kasację.

W myśl art. 126 § 1 k.p.k. warunkiem przywrócenia stronie terminu zawitego jest wykazanie, że niedotrzymanie tego terminu nastąpiło z przyczyn od strony niezależnych. Taka sytuacja w niniejszej sprawie nie zachodzi. Uchybienie terminu do wniesienia kasacji nastąpiło dlatego, że uprawniony do odbioru korespondencji pracownik sekretariatu prokuratury świadomie błędnie odnotował datę wpływu pisma sądowego i następnie nie wyjaśnił właściwemu prokuratorowi rzeczywistej daty wpływu owego pisma.

Zgodnie z przyjętym powszechnie w doktrynie poglądem prokurator jest przedstawicielem państwa jako strony procesowej, tym samym więc czynności dokonane przez niego muszą być uważane tak, jak gdyby wykonała je sama strona. Z tego względu zaniedbania ze strony prokuratora lub podwładnego mu personelu są traktowane pod kątem widzenia zaniedbań dokonanych przez samą stronę procesową. Prokurator jako strona w procesie karnym działa w ramach właściwej dla niego jednostki organizacyjnej prokuratury. Ustrój i działanie prokuratury oparte są m.in. na zasadach jednolitości i hierarchicznego podporządkowania kierownictwu. Prokurator odpowiada za właściwą organizację pracy w sekretariacie podległej mu prokuratury, zatem ewentualne uchybienie, zaniedbanie pracownika techniczno – biurowego, nie mogą stanowić okoliczności usprawiedliwiającej niewykonanie czynności prawnej.

Bez względu zatem na to, który z pracowników dopuścił się zaniedbania, prokuratura działająca jako jednolity urząd nie może żądać przywrócenia terminu z powołaniem się na uchybienie spowodowane przyczyną niezależną od strony.

Warunkiem restytucji uchybionego terminu jest ustalenie, że przeszkoda, o której mówi art. 126 § 1 k.p.k., nastąpiła z winy pomocnika procesowego, a

nie samej strony. W świetle tego powszechnie przyjętego w orzecznictwie stanowiska stwierdzić należy, że art. 126 § 1 k.p.k. nie będzie miał zastosowania do prokuratora, który z własnej winy lub z winy personelu prokuratury zaniedba złożenia we właściwym czasie środka odwoławczego (por. uchwałę z dnia 19 grudnia 1973 r. VI KZP 44/73 – OSNKW 1974 r., z. 4, poz. 59).

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy uznał, że przywrócenie prokuratorowi terminu do wniesienia kasacji było niedopuszczalne. Uchybienie terminowi nastąpiło dlatego, że upoważniony do odbioru korespondencji pracownik sekretariatu błędnie odnotował datę wpływu wyroku wraz z uzasadnieniem, zaś skutki tego zaniedbania obciążają prokuratora, co w konsekwencji nie uzasadnia wniosku prokuratora o przywrócenie terminu.

Z tych względów należało na podstawie art. 531 § 1 k.p.k. pozostawić bez rozpoznania przyjętą kasację.